

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูล การปรับเปลี่ยนการทอผ้าของชาวลัวะ บ้านเฮาะ ตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สำรวจพื้นที่ชุมชนบ้านเฮาะที่มีการทอผ้าลัวะ
3. กำหนดแหล่งข้อมูลที่ศึกษา
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. เก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
6. วิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปรายงานผลการศึกษาในรูปแบบของการบรรยาย

ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องของการทอผ้า
2. ศึกษาประวัติความเป็นมาของชนเผ่าลัวะ
3. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและสังคม

การกำหนดแหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ

ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ และการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง การสำรวจพื้นที่ที่ศึกษาโดยใช้การสังเกตข้อมูลโดยทั่วไปของชุมชนพร้อมกับการสอบถามผู้อาวุโสสตรีชาวลัวะที่ทอผ้ารวมถึงการสังเกตกระบวนการทอผ้าและการออกแบบลวดลายบนผืนผ้าของชาวลัวะ ส่วนในด้านของการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งบุคคลที่จะสัมภาษณ์คือ สตรีที่ทอผ้าลัวะตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ผู้อาวุโสของหมู่บ้านที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้า และผู้จำหน่ายผ้าทอในอำเภอแม่แจ่มที่นำผ้าทอของชาวลัวะบ้านเฮะมาจำหน่าย โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับวัสดุ

อุปกรณ์ที่นำมาทอเป็นผืนผ้า กระบวนการทอผ้า ลวดลายผ้าทอที่ปรับเปลี่ยนของชาวลัวะตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ตำรา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประวัติ กระบวนการทอผ้า ลวดลายบนผืนผ้าของชาวลัวะและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและสังคม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้แบบสัมภาษณ์ ที่มีโครงสร้าง จำนวน 3 ชุด

1. แบบสัมภาษณ์ผู้อาวุโสที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีแนวคำถามดังต่อไปนี้

1.1 ประวัติความเป็นมาของชุมชน

1.2 กระบวนการทอผ้าและรูปแบบลวดลายของผ้าทอชาวลัวะตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน

1.3 บทบาทผ้าทอที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันของชาวลัวะ

2. แบบสัมภาษณ์สตรีชาวลัวะที่ทอผ้าในปัจจุบัน โดยมีแนวคำถามดังนี้

2.1 เทคนิคกระบวนการทอผ้าและรูปแบบลวดลายบนผืน

ผ้าในปัจจุบันที่ได้มีการปรับเปลี่ยนไป

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนในการทอผ้า

2.3 ความหมายของลวดลายบนผืนผ้าที่เกี่ยวข้องกับสังคม

และวัฒนธรรมของชาวลัวะ

2.4 ทศนคติและความคาดหวังต่ออาชีพการทอผ้าในปัจจุบัน และอนาคต

2.5 ความพึงพอใจในรายได้และผลกำไรที่ได้จากการทอผ้า

เพื่อจำหน่าย

3. แบบสัมภาษณ์ผู้จำหน่ายผ้าทอในอำเภอแม่แจ่มที่นำผ้าทอของชาวลัวะบ้านเฮามา

จำหน่าย โดยมีแนวคำถามดังนี้

3.1 รูปแบบลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์บนผืนผ้าของชาวลัวะบ้านเฮาที่นำมาจำหน่าย

และได้รับความนิยมจากลูกค้า

3.2 ความสัมพันธ์ในเชิงเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตผู้ซื้อและคนกลางในธุรกิจผ้าทอลัวะ

3.3 รูปแบบในการจัดจำหน่ายและความเชื่อมโยงในการกระจายสินค้าออกสู่ตลาดที่กว้างขึ้น

การสร้างแบบสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ในครั้งนี้มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาพื้นที่ในการศึกษาเบื้องต้นกำหนดประเด็นในการศึกษา
3. สร้างกรอบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ใช้ในการศึกษา
4. นำแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและประมวลรายละเอียด
5. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

อุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

1. กล้องถ่ายรูป
2. สมุดบันทึก
3. เทปบันทึกเสียง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับชาวเขาเผ่าลัวะทั้ง ในด้านประวัติความเป็นมา กระบวนการทอผ้า รูปแบบลวดลายบนผืนผ้ารวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านแนวคิดและทฤษฎีของการปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและสังคม

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้อมูลรวมถึงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชาวเขาเผ่าลัวะ

2. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลทางด้านการตั้งของหมู่บ้าน ระยะทางในการเข้าหมู่บ้านรวมถึงการคมนาคม ของหมู่บ้าน

3. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชาวเขาเผ่าลัวะและผู้นำชุมชนเพื่อขอความร่วมมือในการศึกษา โดยสร้างความสัมพันธ์ ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษา

4. ทำการสัมภาษณ์ ประกอบการสังเกต ผู้อาวุโส และสตรีชาวลัวะที่ทอผ้าโดยได้ข้อมูลเบื้องต้นจากผู้นำชุมชน และสัมภาษณ์ร้านจำหน่ายผ้าทอในอำเภอแม่แจ่มที่นำผ้าทอของชาวลัวะมาจำหน่าย พร้อมกับการบันทึกภาพในระหว่างการสัมภาษณ์

5. ประมวลความถูกต้องของข้อมูลพร้อมกับ วิเคราะห์ข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนและถูกต้องของข้อมูลว่ามีความสอดคล้องครอบคลุมกับวัตถุประสงค์หรือไม่ และเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีที่ข้อมูลขาดความสมบูรณ์ไม่เพียงพอต่อการนำมาวิเคราะห์
2. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์และการสังเกตรวมถึงการบันทึกภาพมาประมวลประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
3. ตรวจสอบข้อมูล โดยตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลบุคคล สถานที่ และเวลา (สุภาภรณ์ จันทวานิช, 2536 หน้า 103)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและข้อมูลที่ได้จากการสังเกต โดยนำมาอธิบายในรูปแบบของการบรรยาย(Descriptive Analysis)